

cofnod

Gwasanaeth Gwybodaeth Amgylcheddol Gogledd Cymru
North Wales Environmental Information Service

What's In Your Garden? Beth Sy'n Eich Gardd Chi?

Cofnod is the Local Records Centre for North Wales. We collate and manage data about wildlife, which is used to conserve biodiversity. Our knowledge of where many species are found is incomplete, and that's where we need your help! If you see any of these species, in your garden, your house or elsewhere, please let us know. Some identification tips are found on the other side of this leaflet. All wildlife records are useful to us and to our partners.

Cofnod yw'r Ganolfan Gofnodi Leol ar gyfer Gogledd Cymru. Rydym yn casglu ac yn rheoli data am fywyd gwyllt, a ddefnyddir i warchod bioamrywiaeth. Mae ein gwybodaeth am ble y ceir hyd i rywogaethau niferus yn anghyflawn a dyna pam ein bod angen eich cymorth chi! Os gwelwch unrhyw rai o'r rhywogaethau hyn yn eich gardd, yn eich tŷ neu yn unrhyw le arall, rhowch wybod i ni. Ceir rhai awgrymiadau ynghylch sut i adnabod y gwahanol rywogaethau yr ochr arall i'r daflen. Mae pob cofnod am fywyd gwyllt yn ddefnyddiol i ni ac i'n partneriaid.

Submitting records is easy! Either cut out the form below and post it to us, email us at record@cofnod.org.uk or visit our website www.cofnod.org.uk to submit your records online.

Mae cyflwyno cofnodion yn rhwydd! Dylech dorri'r ffurflen isod i ffwrdd a'i phostio atom ni, neu anfon e-bost atom yn record@cofnod.org.uk neu fynd i'n gwefan yn www.cofnod.org.uk i gyflwyno eich cofnodion ar-lein.

✂

Name/Enw _____

Email/Ebost _____

Telephone/Ffôn _____

Address/Cyfeiriad _____

Postcode/Côd post _____

Garden Grid Reference (if known). For help on finding grid references please visit our website/Cyfeirnod Grid Eich Gardd (os ydych yn ei wybod). Am gymorth i ganfod eich cyfeirnod grid, ewch i'n gwefan.

(If you've seen a species outside your garden, please include a grid reference under Notes)/
(Os ydych wedi gweld rhywogaeth y tu allan i'ch gardd, nodwch gyfeirnod grid dan y Nodiadau os gwelwch yn dda)

		Date seen Dyddiad gweld	Notes Nodiadau
1	House Martin/Gwennol y Bondo		
2	Peacock Butterfly/Mantell Paun		
3	Daddy Long-legs Spider/ Corryn Heglog		
4	Small Tortoiseshell/Trilliw Bach		
5	Tawny Owl/Tylluan Frech		
6	Hedgehog/Draenog		
7	Fox/Llwynog		
8	Molehills/Twmpathau Tyrchod Daear		
9	Common Frog/Llyffant Melyn		
10	Ivy Broomrape/Gorfanadl Eiddew		

Please send me Cofnod's email bulletin with details of survey and training events/
Anfonwch fwletin e-bost Cofnod ataf os gwelwch yn dda, gyda manylion am arolygu ac achlysuron hyfforddi.

Identification tips and other snippets/Awgrymiadau ar gyfer adnabod a manion eraill

1	House Martin Gwennol y Bondo	House martins nest under the eaves of houses. Look for their white rumps, white underparts, blue-black upperparts and short forked tail/Mae gwenoliaid y bondo'n nythu dan fondoeau tai. Cadwch lygad am eu pen-ôl gwyn, y gwyn dan eu boliau, y glasddu ar eu cefn a'u cynffon fforchiog fer. www.bto.org/migwatch/text/species/houma.htm
2	Peacock Butterfly Mantell Paun	A very distinctive butterfly, which is expanding its range in the UK, perhaps as a result of climate change. The eyespots on its wings resemble those on a peacock's tail/Glöyn byw hynod nodedig sy'n ehangu ei ymlediad yn y DG, o ganlynad i'r newid mewn hinsawdd o bosibl. Mae'r smotiau fel llygaid ar ei adenydd yn debyg i'r rhai ar gynffon paun. www.butterfly-conservation.org/
3	Daddy Long-legs Spider Corryn Heglog	With a 2 inch/5cm leg-span, this gangly spider hangs upside-down in an insignificant web in ceiling corners. It's only really found indoors and gyrates when disturbed. Its 8 legs, lack of wings and silk web will readily distinguish it from similar sized craneflies/Gyda choesau 2 fodfedd/5cm, mae'r corryn coesiog hwn yn crogi wyneb i waered mewn gwe ddisylw yng nghorneli nenfydau. Dim ond dan do mae i'w weld ac mae'n cylchdroi os terfir arno. Bydd ei 8 coes, ei ddiffyg adenydd a'i we sidan yn ei wneud yn hawdd i'w adnabod ymhlith pryfed teiliwr, sydd o faint tebyg.
4	Small Tortoiseshell Trilliw Bach	The white spot in the forewing separates this species from the larger and much rarer Large Tortoiseshell Butterfly/Mae'r smotyng gwyn ar yr adain flaen yn ein galluogi i wahaniaethu rhwng y rhywogaeth yma a'r glöyn byw arall mwy, llawer prinnach, sef y Glöyn Trilliw Mawr. www.butterfly-conservation.org/
5	Tawny Owl Tylluan Frech	Listen at night for the characteristic 'twit-twoo' call, which is actually a duet between the male and the female birds/Gwrandewch yn ystod y nos am y gri 'tw-it-a-hw' nodweddiadol, sy'n ddeuawd mewn gwirionedd rhwng yr adar gwryw a benyw. www.bbc.co.uk/nature/wildfacts/factfiles/207.shtml
6	Hedgehog Draenog	Unmistakably spiny! Hedgehog populations are believed to have declined in recent years, but gaining an accurate picture of their distribution is impossible without your records/Creadur pigog iawn! Credir fod y poblogaethau o ddraenogod wedi dirywio yn ystod y blynyddoedd diwethaf ac mae sicrhau darlun manwl gywir o'u dosbarthiad yn amhosibl heb eich cofnodion chi. www.abdn.ac.uk/mammal/hedgehog.shtml
7	Fox Llwynog	Increasingly common in urban areas, the fox is a very adaptable species/I'w weld fwy a mwy mewn ardaloedd trefol erbyn hyn, mae'r llwynog yn rhywogaeth sy'n gallu addasu'n rhwydd iawn i'w amgylchfyd. www.abdn.ac.uk/mammal/fox.shtml
8	Molehills Twmpathau Tyrchod Daear	You're unlikely to see the mole itself, but you may well have molehills in your garden! If you're a gardener the soil from molehills can be used as a perfect potting compost substitute/Nid ydych yn debygol o weld y twrch daear ei hun, ond efallai fod gennych dwmpathau tyrchod daear yn eich gardd! Os ydych yn arddwr, gellir defnyddio pridd y twmpathau tyrchod daear fel compost potio perffaith. www.abdn.ac.uk/mammal/mole.shtml
9	Common Frog Llyffant Melyn	The Common frog could be confused with the Common toad, but look for its smooth skin, a brown patch behind the eye, and the bars on the hind limbs. It tends to jump rather than walk/Gellir drysu rhwng y Llyffant Melyn a'r Broga Cyffredin, ond chwiliwch am ei groen llyfn, y clwtyn brown y tu ôl i'r llygad a'r barrau ar y coesau ôl. www.herpetofauna.co.uk/identification.htm
10	Ivy Broomrape Gorfanadl Eiddew	Unlike most plants, broomrapes have no chlorophyll and therefore cannot photosynthesise: instead they are parasites, taking their nourishment from the roots of other plants. This broomrape is only found next to its host plant - Ivy/Yn wahanol i'r rhan fwyaf o blanhigion, nid yw gorfanadl yn cynnwys unrhyw gloroffyl ac felly nid ydynt yn gallu creu ffotosynthesis: yn hydrach, parasitiaid ydynt, yn dwyn eu maeth o wreiddiau planhigion eraill. Dim ond yn ymyl y planhigyn y maent yn bwydo oddi arno – yr Eiddew – y ceir hyd i'r gorfanadl hyn.

Please note that all details submitted may be incorporated into Cofnod's database(s), to be managed and used in accordance with Cofnod's policies and procedures (available on request or from our website)/Sylwer—gall yr holl fanylion a roddir gael eu cynnwys yng nghronfa(feydd) data Cofnod, sydd i'w gweinyddu a'u defnyddio yn unol â pholisïau a dulliau gweithredu Cofnod (ar gael trwy gais neu o Wefan Cofnod).

AFFIX STAMP
HERE/
RHOWCH
STAMP YMA

Cofnod
Gwasanaeth Gwybodaeth Amgylcheddol Gogledd Cymru
North Wales Environmental Information Service
Intec, Ffordd y Parc
Parc Menai, Bangor
Gwynedd
LL57 4FG